

BOARD OF STUDIES
NEW SOUTH WALES

HIGHER SCHOOL CERTIFICATE EXAMINATION

2000

MODERN GREEK

2/3 UNIT (COMMON)

(60 Marks)

*Time allowed—Two hours and a half
(Plus 5 minutes reading time)*

DIRECTIONS TO CANDIDATES

Section I—Language (30 marks)

- Attempt BOTH questions.
- The answers to Question 1 MUST be written in ENGLISH.
- The answer to Question 2 MUST be written in GREEK.
- Answer each question in a SEPARATE Writing Booklet.

Section II—Options (30 marks)

- Attempt TWO questions.
- Answers may be written in EITHER Greek OR English.
- Answer each question in a SEPARATE Writing Booklet.

SECTION I—LANGUAGE

(30 Marks)

Attempt BOTH questions.

The answers to Question 1 MUST be written in ENGLISH.

The answer to Question 2 MUST be written in GREEK.

QUESTION 1 Reading Skills (10 marks)

Use a SEPARATE Writing Booklet.

Read the passage below, then answer, in ENGLISH, the questions on the following page.

Ένα Θαλάσσιο Πάρκο

Η ιστορία της Αλοννήσου ξεκινά από την παλαιολιθική εποχή. Λένε μάλιστα, ότι τότε ήταν ενωμένη με τα υπόλοιπα νησιά των Σποράδων και τη Θεσσαλία. Οι αρχαίοι Έλληνες την ονόμαζαν Ίκο. Κατά τη διάρκεια της Μινωικής θαλασσοκρατορίας στο Αιγαίο, Κρητικοί με αρχηγό το μυθικό ήρωα Στάφυλο, κατοίκησαν εκεί και στην Πεπάρηθο, τη σημερινή Σκόπελο, και άρχισαν να καλλιεργούν ελιές και αμπέλια. Ακολούθησαν οι Μυκηναίοι, οπότε ήρθε στο νησί ο Πηλέας, πατέρας του ατρόμητου ήρωα Αχιλλέα, και έμεινε ως το θάνατό του.

Στην Αλόννησο βρίσκεται το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο των Βορείων Σποράδων, το πρώτο Θαλάσσιο Πάρκο της Ελλάδας και η μεγαλύτερη σε έκταση προστατευόμενη περιοχή στη Μεσόγειο. Τα θαλάσσια πάρκα είναι περιοχές τόσο μέσα στη θάλασσα όσο και κοντά σε ακτές. Εκεί συγκεντρώνονται σπάνια ζώα και φυτά, γεωλογικοί σχηματισμοί και τοπία εξαιρετικής ομορφιάς. Για να τα διατηρήσουμε έτσι όμως, πρέπει να τα προστατεύουμε συστηματικά από διάφορες καταστρεπτικές ανθρώπινες αταξίες (ρύπανση, πυρκαγιές, υπερβολικό ψάρεμα, ανεξέλεγκτος τουρισμός, κ.α.). Το θαλάσσιο πάρκο είναι μια περιοχή ιδιαίτερης οικολογικής αξίας, που προστατεύεται από το κράτος και τους νόμους.

Μη φανταστείτε ότι τα θαλάσσια πάρκα είναι κάτι σαν το SEAWORLD, με τις νεροτσουλήθρες και τις τεράστιες κατασκευές-παιχνίδια στις πισίνες. Σε καμιά περίπτωση, επίσης, τα θαλάσσια πάρκα δεν είναι τσίρκο, όπου οι επισκέπτες πληρώνουν, για να δουν θεάματα με ζώα και ακροβάτες. Δεν παίζουμε λοιπόν, με την πολύτιμη φυσική μας κληρονομιά. Ένας τέτοιος φυσικός θησαυρός δεν θα ήταν δυνατό να μείνει απαρατήρητος και αφημένος στην τύχη του.

QUESTION 1 (Continued)

Τα νερά των Βορείων Σποράδων αναταράζονται συχνά από τα παιχνίδια των δελφινιών με άλλα θαλάσσια ζώα. Στις θαλασσινές σπηλιές, με τους χρωματιστούς σταλακτίτες και σταλαγμίτες είναι το βασίλειο της μεσογειακής φώκιας Μοναχός (Monachus Monachus). Η φώκια αυτή είναι ένα από τα μεγαλύτερα θηλαστικά και ζει στις ελληνικές θάλασσες από τα αρχαία χρόνια. Μας το μαρτυρούν παραστάσεις της σε αγγεία και αρχαία ελληνικά νομίσματα, καθώς και αναφορές σε κείμενα, όπως η “Οδύσσεια” του Ομήρου και οι “Περί τα ζώα ιστορίαι” του Αριστοτέλη. Σήμερα, όμως, απειλείται με εξαφάνιση. Το ζώο αυτό είναι προστατευόμενο.

Η Εταιρεία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής φώκιας, (η MOm) που ασχολείται συστηματικά με την έρευνα και την προστασία της φώκιας, αναλαμβάνει να βοηθήσει και να προφυλάξει το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο. Προσέχουν χειμώνα-καλοκαίρι την περιοχή και σε συνεργασία με το Λιμενικό και τις τοπικές Αρχές της Αλοννήσου, φροντίζουν για την τήρηση των νόμων και την προστασία του μοναδικού αυτού οικοσυστήματος.

- (a) (i) What is Iko called today?
- (ii) Mention ONE detail from each of these stages of its history.
- 1 Palaeolithic
 - 2 Minoan
 - 3 Mycenaean
- (b) Describe some unique features of the Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο.
- (c) Why was the establishment of θαλάσσια πάρκα necessary?
- (d) Why is SEAWORLD mentioned in this passage? Give details.
- (e) What evidence is there in the passage that the Monachus Monachus seal has lived in Greek waters since ancient times?
- (f) What are the responsibilities of MOm?

QUESTION 2 Writing Skills (20 marks)

Use a SEPARATE Writing Booklet.

Your answer **MUST** be written in GREEK. Answer in about 250 words.

You are living in Greece. You applied for the position advertised and circled below. After gaining this position you write a letter to your parents to tell them the good news.

In this letter:

- describe your first week at work;
- talk about some of your colleagues;
- mention a concern you have about your new work and how you will overcome this;
- you may mention any other related issues.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ υπάλληλος για τουριστικό γραφείο με τουλάχιστον δύο χρόνια προϋπηρεσία. Απαραίτητα προσόντα: πολύ καλή γνώση της ελληνικής και αγγλικής γλώσσας, άριστη γνώση ηλεκτρονικού υπολογιστή και εμπειρία στην οργάνωση γραφείου. Οι ενδιαφερόμενοι /-ες θα πρέπει να είναι άτομα ευπαρουσίαστα, με ευχάριστη προσωπικότητα και με ικανότητες επικοινωνίας. Επικοινωνήστε με τον κύριο Χιώτη στο Τηλ. 5745.811

BLANK PAGE

Please turn over

SECTION II—OPTIONS

(30 Marks)

Attempt TWO questions.

Answer each question in a SEPARATE Writing Booklet.

Answers may be written in EITHER Greek OR English.

QUESTION 3 Prose (15 marks)

Read the passage below, then answer the questions on the following page.

Γ. Ιωάννου, Η μόνη κληρονομιά

Αυτοί τουλάχιστο πέθαναν στις πατρίδες τους, έγιναν ένα με το χώμα των προγόνων τους. Μα, για τα παιδιά τους, τους παππούδες μου, τι να πει κανείς, που πέθαναν ακόμα πιο νέοι και μάλιστα στην προσφυγιά; Ο ένας πέθανε γρήγορα γρήγορα, στο δρόμο της προσφυγιάς, προτού μπορέσει να εγκαταστήσει κάπου τη φαμελιά του, από τις κακοπάθειες μα κι απ' το μαράζι. Δεν άντεξε στον ξεριζωμό και στην κλοτσοπατινάδα της αλλοσούσουμης κοινωνίας με την οποία ξαφνικά έμπλεξαν. Είχε πουλήσει όσο όσο πρόβατα, κτήματα και σπίτια στην Τουρκιά κι έφυγε οικογενειακώς για να ησυχάσουν απ' τις καθημερινές λαχτάρες. Οι άνθρωποι του γκουβέρνου τους πήγαν πρώτα στο Δεδέαγατς, τους έριξαν σε κάτι σιταποθήκες και τους παράτησαν. Οι ξενηστικωμένοι εκείνοι ελλαδίτες ήταν αδύνατο να φανταστούν με τί ξεπεσμένους αρχοντάδες είχαν να κάνουν. Αυτοί έβλεπαν μονάχα τα τουρκομερίτικα ρούχα και μουρμούριζαν. Οι δικοί μας είδαν κι απόειδαν, ναύλωσαν ένα καΐκι, φόρτωσαν τα πράγματα και φύγανε για τη Σαμοθράκη. Στο ταξίδι έκανε ένα καιρό τρομαχτικό. Τέτοιο στράψιμο και τέτοιο μπουμπουνητό δεν είχε ξαναδεί αυτός κι ας ήταν χρόνια τσέλιγκας. Το καΐκι ήταν μικρό, αμπάρι δεν είχε. Σκέπασε παιδιά και γυναίκα με την κάπα του κι αυτός απόμεινε να τον δέρνει η βροχή και το χαλάζι. Στην πατρίδα, όταν ο κατακλυσμός τον έβρισκε μακριά από τη στάνη, έστρωνε την κάπα σε πουρνάρια χαμηλά, πλάγιαζε απάνω και σκεπαζόταν με την άλλη μισή. Έτσι ούτε φόβο να τον πάρει το νερό είχε ούτε να τον κάψει αστραπή. Εδώ όμως τι να κάνει, είχε και τα παιδιά. Η Σαμοθράκη έρημος τόπος, άγονος, καλός για αγριοκάτσικα. Πού μπορούσαν αυτοί να κάνουν, που είχαν έρθει απ' τον παράδεισο. Άρχισαν τότε να καταλαβαίνουν για καλά, τι είχαν πάθει. Ο τούρκος δεν ήταν το μόνο θηρίο. Σαν καταλάγιασε ο αέρας, με το ίδιο αυτό καΐκι τράβηξαν για την Καβάλα. Ταχτοποιήθηκαν εκεί κάπως ανθρωπινότερα. Μα, δουλειά πουθενά.

QUESTION 3 (Continued)

- (a) "Αυτοί τουλάχιστο πέθαναν στις πατρίδες τους, έγιναν ένα με το χόμα των προγόνων τους."

To whom is this quotation referring?

Σε ποιον/ποιους αναφέρεται αυτό το παράθεμα;

- (b) "Ο τούρκος δεν ήταν το μόνο θεριό".

How does this statement reflect the social climate of the time?

Πώς απεικονίζεται το κοινωνικό κλίμα της εποχής με τη δήλωση αυτή;

- (c) What is the significance of the title of the story?

Ποια είναι η σημασία του τίτλου της ιστορίας;

- (d) Discuss the character of the narrator.

Σχολιάστε το χαρακτήρα του αφηγητή.

- (e) Identify and discuss TWO themes that appear in BOTH this story AND in ONE other story that you have studied.

Εντοπίστε και σχολιάστε ΔΥΟ θέματα που εμφανίζονται σε αυτό το διήγημα ΚΑΙ σε ΕΝΑ ακόμα διήγημα που μελετήσατε.

QUESTION 4 Poetry/Song (15 marks)

Attempt EITHER part (a) OR part (b).

EITHER

(a) Poetry

Read the poem below, then answer the questions on the following page.

Γ. Ρίτσος, **Επιτάφιος**

VIII

Να 'χα τ' αθάνατο νερό, ψυχή καινούργια να 'χα,
να σου 'δυνα, να ξύπναγες για μια στιγμή μονάχα,

Να δεις, να πεις, να το χαρείς ακέριο τ' όνειρό σου
να στέκεται ολοζώντανο κοντά σου, στο πλευρό σου.

Βροντάνε στράτες κι αγορές, μπαλκόνια και σοκάκια
και σου μαδάνε οι κορασιές λουλούδια στα μαλλάκια.

Για το αίμα που 'βαψε τη γης αντρειεύτηκαν τα πλήθια,
-δάσα οι γροθιές, πέλαα οι κραυγές, βουνά οι καρδιές, τα στήθεια.

'Εσμιξε η μπλούζα το χακί, φαντάρος τον εργάτη
κι αστράφτουν όλοι μια καρδιά-βουλή, σφυγμός και μάτι.

Ω, τι όμορφα σαν σμίγουνε, σαν αγαπιούνται οι άνθρωποι,
φεγγοβολάνε οι ουρανοί, μοσκοβολάνε οι τόποι,

Κι όπως περνάν, λεβέντηδες, γεροί κι αδερφωμένοι,
λέω και θα καταχτήσουνε τη γης, την οικουμένη.

Κ' οι λύκοι αποτραβήχτηκαν και κρύφτηκαν στην τρούπα
-μαμούνια που τα σάρωσε βαρειά του εργάτη η σκούπα.

Ω, πού 'σαι, γιόκα μου, να δεις, πουλί, ν' αναγαλλιάσεις,
και, πριν κινήσεις μοναχό, τον κόσμο ν' αγκαλιάσεις.

QUESTION 4 (Continued)

- (i) What desire does the mother express and why?

Τι επιθυμία εκφράζει η μάνα και γιατί;

- (ii) "Για το αίμα που' βαψε τη γης αντρειεύτηκαν τα πλήθια,
δάσα οι γροθιές, πέλαα οι κραυγές βουνά οι καρδιές, τα στήθια".

What event is Ritsos referring to in these lines?

Σε ποιο γεγονός αναφέρεται ο Ρίτσος σε αυτούς τους στίχους;

- (iii) Identify and discuss TWO references made to solidarity in this poem.

Εντοπίστε και σχολιάστε ΔΥΟ αναφορές στην αλληλεγγύη σε αυτό το ποίημα.

- (iv) Compare the mood of this poem with the mood of ONE other poem in this collection.

Συγκρίνετε τη διάθεση αυτού του ποιήματος με τη διάθεση ΕΝΟΣ ακόμα ποιήματος της συλλογής.

- (v) Discuss Ritsos' use of imagery in relation to nature.

Σχολιάστε τη χρήση της εικονοπλασίας όσον αφορά τη φύση.

OR

Question 4 continues on page 10

QUESTION 4 (Continued)

(b) **Song**

Read the song below, then answer the questions on the following page.

M. Χριστοδουλίδη, **Ες γην εναλίαν Κύπρον**

ΛΟΓΑΡΙΑΣΑΤΕ ΛΑΘΟΣ

(Θεοδόση Πιερίδη)

Άσε πλέον φωνή μου τον ανέμελο στίχο
το μεθύσι σου δέσε και τη φλόγα σου κράτα.
Σφίξε τώρα, ζευγάρια, την ηχώ με τον ήχο
στρώσε στέρεο το βήμα, στράταν ίσια περπάτα.
Μεγαλόφωνος ύμνος στο φαρί του ας σε πάρει
που ζητά δεξιωσύνη και καλό χαλινάρι.

Κι ας μην πουν πως τραγούδι σαν κι αυτό δεν ταιριάζει
τέτοια σκοτεινή ώρα που τα στήθεια σου πνίγει.
Λέω εκείνο που μένει και που μόνο θ' αλλάζει
στο καλύτερο πάντα, σαν η αγκούσα θα φύγει.
Γιατί αυτοί θε να φύγουν! Πες πως κιόλας κινάνε...
Μα όλα τ' άλλα θα μείνουν και δικά μας θε νάναι.

Όχι, εσάς δε σας θέλει τούτη η γη, δε σας ξέρει!
Όλα εδώ είναι δικά μας! Τι απ' το κάθε λιθάρι
απ' το χώμα, απ' το δέντρο, το νερό και τ' αγέρι
το κορμί μας μια στάλα για να γίνει έχει πάρει.
Η ψυχή μας επήρε μια πνοή απ' το καθένα.
Όλα εδώ ναι δικά μας — μα για σας όλα ξένα!

Γιατί εσείς είστε ξένοι. Κι όσα βάγια αν κρατάτε
τούτη η γη δεν πουλιέται, δεν της γίνεστε φίλοι!
Η πατρίδα είναι μάνα κι έχει μνήμη — θυμάται
απ' τον άγιο της κόρφο ποιά βυζάξανε χείλη.
Κ' η γλυκειά μας η Κύπρος ήταν, είναι, θα μένει
για τα τέκνα της μάνα — μα για σας πάντα ξένη.

Λογαριάσατε λάθος με το νου σας, εμπόροι,
δε μετριέται πατρίδα, λευτεριά με τον πήχυ!
Κι αν μικρός ειν' ο τόπος και το θέλει και μπόρει
τον ασήκωτο βράχο να τον φάει με το νύχι.
Τούτη η δίψα δε σβύνει, τούτη η μάχη δεν παύει,
χίλια χρόνια αν περάσουν, δεν πεθαίνουμε σκλάβοι.

QUESTION 4 (Continued)

- (i) What decision does the poet make in the first stanza?

Τι απόφαση παίρνει ο ποιητής στην πρώτη στροφή του τραγουδιού;

- (ii) What is the word 'αγκούσα' referring to?

Σε τι αναφέρεται η λέξη "αγκούσα";

- (iii) Discuss the imagery of the third and fourth stanzas.

Συζητείστε την εικονοπλασία στην τρίτη και τέταρτη στροφή.

- (iv) How do the music and singing contribute to the themes of this song?

Πώς συμβάλλουν η μουσική και το τραγούδι στη θεματολογία του ποιήματος;

- (v) Whom is the poet addressing throughout the song? Why?

Σε ποιον/ποιους απευθύνεται ο ποιητής σε αυτό το τραγούδι και γιατί;

- (vi) Why is this song placed first in the collection?

Γιατί το τραγούδι αυτό είναι το πρώτο της συλλογής;

QUESTION 5 Drama (15 marks)

Read the passage below, then answer the questions on page 14.

I. Καμπανέλλης, *Η αυλή των θαυμάτων*

ANNETΩ: Θα το δείτε... Αργά ή γρήγορα θα τα μαζέψουμε και θα τρέχουμε αλλού... Και σαν ξαναπεράσουμε από δω δε θα τον γνωρίσουμε το δρόμο μας... Όλα από δω θα 'χουνε φύγει... κάμαρες, πεζούλια... ως και τα χώματα που πατάμε θα τα 'χουνε πάρει και θα τα 'χουνε πετάξει... Ποιός ξέρει που... Και πάνω απ' την αυλίτσα μας θά 'χουνε βάλει μια πολυκατοικία πολυτελέστατη! Παράξενο ε;

ΑΣΤΑ: Εμείς που θα πάμε;

ANNETΩ: Όσοι μένουνε δω από πριν απ' το πενήντα θα πάρουνε κι αποζημίωση... Η Μαρίτσα κι εγώ θα πάρουμε κάτιτις... Κρίμα να μην έχετε έρθει πριν απ' το πενήντα...

. . .

(Ο ΣΤΕΛΙΟΣ έρχεται απ' το βάθος).

ΑΣΤΑ: *(Στο ΣΤΕΛΙΟ)*... Ήρθανε πάλι σήμερα και μας μετρούσανε...

ΣΤΕΛΙΟΣ: Τ' άκουσα... *(Πλησιάζει στην πόρτα του δωματίου του ΣΤΡΑΤΟΥ. Παίξει νευρικά στο χέρι του το σταυρό που φορούσε ο ΣΤΡΑΤΟΣ. Η ΑΣΤΑ φωνάζει "Γιοακείμ" και φεύγει προς το δρόμο)*... Στράτο... Στράτο... Στράτο...

ANNETΩ: Δεν είναι δω, έφυγε!

. . .

ΣΤΕΛΙΟΣ: Και πού πήγε...;

ANNETΩ: Που θες να ξέρω... Δε λέει εσένα που είσαι φίλος του – μαύρη φιλία δω που τα λέμε – εμένα θα πει...; Αλλά γιατί να σου δώσει λογαριασμόν, εδώ ούτε η γυναίκα σου δε σου λέει που πάει...

ΣΤΕΛΙΟΣ: Ε;

ANNETΩ: Δεν κοιτάς το χάλι σου λέω γω, μόνο θες να 'σαι κι εναντίον μου...

(Ο ΣΤΕΛΙΟΣ ανάβει τσιγάρο. Η ANNETΩ βάζει κι αυτή τσιγάρο στο στόμα της).

ANNETΩ: Μου δίνεις ν' ανάψω;

ΣΤΕΛΙΟΣ: *(Της δίνει φωτιά. Η ANNETΩ βλέπει το σταυρό που κρατά).*

ANNETΩ: Αυτός ο σταυρός δικός του είναι;

QUESTION 5 (Continued)

ΣΤΕΛΙΟΣ: Δικός του...

ΑΝΝΕΤΩ: Κι αυτόν σου τον έδωσε;

ΣΤΕΛΙΟΣ: Δε μου τον έδωσε... Γιατί το λες; Είδες να μου δώσει τίποτε άλλο;

ΑΝΝΕΤΩ: Δε σου δανείζει όλη την ώρα;

ΣΤΕΛΙΟΣ: Εγώ του ζητώ!

ΑΝΝΕΤΩ: Κι αυτός σου δίνει αβέρτα, ενώ είναι σπάγγος.

ΣΤΕΛΙΟΣ: Πού το 'δες ότι είναι σπάγγος;

ΑΝΝΕΤΩ: Τον είδες ποτέ να πάει να γλεντήσει, να ξοδέψει;
Όλο δω μέσα κάθεται σαν κορίτσι του σπιτιού.

ΣΤΕΛΙΟΣ: Είναι ήσυχος άνθρωπος...

ΑΝΝΕΤΩ: Εμένα μου λες; Αν είχες μάτια...

ΣΤΕΛΙΟΣ: (Εξάλλος). Σκάσε...

ΑΝΝΕΤΩ: Τι έπαθες;

ΣΤΕΛΙΟΣ: Σκάσε, γιατί δε θέλω πολύ... Μου 'χουνε μπει ένα σωρό διαόλοι δω μέσα... (Χτυπά με το χέρι το κεφάλι του).

ΑΝΝΕΤΩ: Πάλι καλά... εγώ έλεγα...

ΣΤΕΛΙΟΣ: Δε μου λες, τι μασάς εκεί πέρα, μίλα καθαρά...

ΑΝΝΕΤΩ: Εσύ τα μασάς, όχι εγώ... Πες μου πρώτος μια καθαρή κουβέντα να σου πω εκατό...

ΣΤΕΛΙΟΣ: (Παύση)... Το σταυρό ξέρεις πού τότε βρήκα...; Μέσα σε μας... κρυμμένο κάτω από το χαρτί που βάζει στα ράφια της κουζίνας... Όσες φορές του 'πα να 'ρθει μέσα, ποτέ δεν ήρθε! Τώρα πώς βρέθηκε μέσα ο σταυρός του και μάλιστα κρυμμένος κιόλας να μην τότε δω...; Τι γίνεται δηλαδή, μπαινοβγαίει στο σπίτι μου την ώρα που λείπω;

ΑΝΝΕΤΩ: Προχτές—να τέτοια ώρα—τους βρήκα να κάθονται κοντά κοντά και να τα λένε...

QUESTION 5 (Continued)

- (a) "...Αργά ή γρήγορα θα τα μαζέψουμε και θα τρέχουμε αλλού..."

What is Anneto referring to here? In your answer discuss her comment and its historical relevance.

Σε τι αναφέρεται η Αννετώ; Στην απάντησή σας σχολιάστε τα λόγια της και τη σχέση τους με την ιστορική πραγματικότητα.

- (b) "Εμείς πού θα πάμε;"

How does this question reflect Asta's situation?

Πώς απεικονίζεται η θέση της Αστάς με την ερώτηση αυτή;

- (c) "Τ' άκουσα... (...Παίζει νευρικά στο χέρι το σταυρό που φορούσε ο ΣΤΡΑΤΟΣ...)."

Analyse the significance of these stage directions.

Αναλύστε τη σημασία αυτής της θεατρικής οδηγίας.

- (d) What does Anneto imply with the words "μαύρη φίλια"? How does the final outcome of the play justify her words?

Τι υπονοεί η Αννετώ με τα λόγια "μαύρη φίλια"; Πώς δικαιολογούνται τα λόγια της σε σχέση με την κατάληξη του έργου;

- (e) What does this passage reveal about Anneto's character? What is her role in the play?

Τι μας αποκαλύπτει αυτό το απόσπασμα για το χαρακτήρα της Αννετώ; Ποιος είναι ο ρόλος της στο έργο;

End of paper

BLANK PAGE

BLANK PAGE